

Kurusıkı Tabanca ile Oluşan Karın Yaralanmaları

Abdominal trauma due to blank cartridge guns

Türkiye Acil Tıp Dergisi - *Turk J Emerg Med* 2006;6(2):66-68

Özgür KORKMAZ, H. Gülşen YILMAZ, İbrahim TAÇYILDIZ

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi
Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Diyarbakır

ÖZET

Giriş: Savunma silahı olarak düşünülen kurusıkı tabancalar yasal düzenlemelerdeki yetersizlikler nedeniyle daha yaygın kullanılmaktadır. Gerek silahın orijinali, gerekse namlusu değiştirilmiş şekli, ciddi yaralanmalara neden olabilir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada 2005 yılında namlusunda değişiklik yapılarak metal saçma atabilecek hale getirilen kurusıkı tabancaya bağlı yaralanma nedeniyle kliniğimizde tedavi edilen yedi olgu tartışıldı. Olguların tamamı batına nafiz yaralanma nedeni ile acil ameliyata alındı. Ameliyat bulguları, ameliyat sonrası komplikasyonlar, Abdominal Travma İndeksi, Yaralanma Ağırılık Skoru ve Travma Skoru incelendi.

Bulgular: Olguların biri kadın altısı erkekti. Ortalama yaş 27.1 ± 17.2 idi. Olguların altısı 30 yaş altı idi. Dört olguda multipl organ yaralanması saptanırken, bir olguda ise sadece geniş karın duvarı defekti vardı. Ortalama hastanede kalış süresi 9.6 ± 2.1 gündü. İki hastada ameliyat sonrası komplikasyon (yara yeri enfeksiyonu ve pnömoni) saptandı. Ortalama Abdominal Travma İndeksi, Yaralanma Ağırılık Derecesi, Travma Skoru sırası ile 12.3 ± 9.3 ; 9.15 ± 5.9 ; 12.7 ± 1.6 olarak hesaplandı.

Sonuç: Hekimler kurusıkı tabancaların zararsız olmalarının aksine hayatı tehdit edebilecek ciddi yaralanmalara sebep olabileceğinin farkında olmalıdır. Bu yüzden kurusıkı tabanca ile ilgili düzenlemeler bunlar göz önüne alınarak yapılmalıdır.

Anahtar sözcükler: Karın travması; kurusıkı tabanca; yara, silah atışı/patoloji.

SUMMARY

Objectives: Blank cartridge guns that are used as weapons of defense are being used widely because of gaps in the law. Both the original weapon and those with modifications are able to cause serious injury.

Materials and Methods: In this study, seven patients who sustained abdominal injuries caused by blank cartridge guns which were modified to shoot metal shot, during 2005, were studied. All patients had laparotomies with the diagnosis of penetrating abdominal trauma. Operative findings, postoperative complications, Abdominal Trauma Index, Injury Severity Score and Trauma Score were recorded.

Results: There was one woman and six men in the cohort. The mean age was 27.1 ± 17.2 years. Six patients were younger than 30 years old. Two patients had a single organ injury, one patient had a large abdominal wall defect, while four patients sustained multiple organ injuries. The mean length of hospitalization was 9.6 ± 2.1 days. Postoperative complications (wound infection and pneumonia) were seen in two patients. The mean scores of Abdominal Trauma Index, Injury Severity Score and Trauma Score were as 12.3 ± 9.3 ; 9.15 ± 5.9 ; 12.7 ± 1.6 respectively.

Conclusion: Although blank cartridge guns are accepted as harmless, physicians should be aware of the risk of serious injuries threatening human life. Legislative action should be taken to lessen the impact of these weapons.

Key words: Abdominal trauma; blank cartridge gun; wounds, gunshot/pathology.

İletişim (Correspondence)

Dr. Özgür KORKMAZ

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi
Anabilim Dalı, 21280 Diyarbakır, Turkey

Tel: +90 - 412 - 248 80 01 / 4679

Faks (Fax): +90 - 412 - 248 84 40

e-posta (e-mail): ozgur-korkmaz@hotmail.com

Giriş

İlk olarak Prusya ordusunda eğitim amaçlı kullanılan kurusıkı silah, çalışma prensibi olarak namlu ağzında gerçek mermi atılmasını engelleyen bir emniyet sistemi ile kullanılır.^[1] Kurusıkı mermisi diğer silahlardan farklı olarak plastik veya sentetik materyalden üretilmiş bir tıpa şeklindedir. Mermide siyah barut veya nitroselüloz kullanılarak ateşleme sağlanır.^[1,2] Bu özellikleri ile savunma silahı olarak sivil hayatta kullanılan bu silah, orijinal silah edinmedeki yasal güçlükler ve bu silaha yapıcı çok benzemesi nedeniyle giderek yaygınlaşmaktadır.^[1-3] Ülkemizde de bu silah türünün giderek yaygınlaştığı bildirilmektedir.^[4] Gerek silahın orijinali, gerekse namlusunda yapılan değişikliklerle ciddi yaralanmalara neden olmaktadır. Bu çalışmada, namlusunda yapılan değişikliklerle metal saçma atabilen kuru sıkı tabanca ile meydana gelen yedi karın yaralanmasının özellikleri tartışıldı.

Gereç ve Yöntem

Çalışmamızda, 2005 yılında Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi kliniğinde kurusıkı tabanca atışına bağlı gelişen karın travması nedeniyle ameliyat edilen yedi olgunun dosya ve ameliyat bilgileri incelendi. Olgular acil cerrahi kliniğinde görülüp gerekli tetkik ve resüsitasyonu takiben karına nazif penetran yaralanma ön tanısı ile acil ameliyata alındı. Ameliyatta median insizyon ile tüm karın incelenerek yaralanan organlar saptandı. Yaş, cinsiyet, yaralanan organlar, ameliyat tipi, komplikasyonlar, hastanede kalış süreleri, Travma Skoru (TS), Yaralanma Ağırılık Derecesi (YAD), Abdominal Travma İndeksi (ATİ) ve gelişen komplikasyonlar incelendi.

Bulgular

Çalışmada yer alan yedi olgunun altısı erkek, biri kadındı. Ortalama yaş 27.1 ± 17.2 idi. Altı olgu 30 yaş altındaydı. Bir olguda yaralanma giriş-çıkış şeklinde iken diğer yaralanmalarda sadece giriş deliği saptandı. Radyolojik incelemede bu

olguların tamamında 0.5 cm'lik saçma ile uyumlu metalik parça belirlendi. Yaralanan organların tamamında primer tamir sağlandı. Organ yaralanmalarının tamamı saçma giriş-çıkış hasarı şeklinde idi. Altı olguda giriş deliğinde barut izine rastlanılmadı. Bir olguda ise karın sol kadranda geniş barut izi ve yanığı saptandı. Bu olguda karın sol kadranda geniş doku kaybı vardı ve laparotomi ile karına nazif olmadığı belirlendi. Yara enfeksiyonu ve akciğer enfeksiyonu olmak üzere iki olguda komplikasyon gelişti. Mortaliteye rastlanılmadı. Hastanede yatış süresi ortalama 9.6 ± 2.1 gün idi. Olgularda yaralanan organlar, ATİ, YAS ve TS Tablo 1'de gösterildi. Ortalama ATİ, YAD ve TS'ları sırası ile 12.3 ± 9.3 ; 9.15 ± 5.9 ; 12.7 ± 1.6 olarak hesaplandı.

Tartışma

Kurusıkı tabanca, yapısı gereği kovan içeriğinin namludan çıkmasını engelleyen metal çemberi bulunan bir silahtır. Bu özelliği ile az miktarda ateşleme maddesi ile çok ses çıkararak savunma silahı olarak tüm dünyada kullanılmaktadır.^[1,2,4] Ancak kurusıkı tabancanın namlusunda yapılan değişikliklerle gerçek mermi veya saçma atabilir hale gelmesi nedeniyle saldırı silahı olarak kullanılabilir.

Literatür verileri incelendiğinde kurusıkı tabanca ile ciddi yaralanmalar bildirilmektedir.^[1-4] Yapılan kriminolojik incelemelerde kurusıkı tabanca atışlarında, namlunun uçundaki basınç 100-200 bar'a kadar çıkabilmekte ve bu da deriye penetrasyon için gerekli enerji dancisitesini sağlamaktadır. Özellikle yakın atışlarda oluşan bu basınç ciddi yaralanmalara neden olabilmektedir.^[2] Bu silah türü ile yakın atış sonucu kemik kırıkları da bildirilmiştir. Yine bu basınç dalgasına bağlı olarak blastik yaralanmalar gözükülebilmektedir.^[5] Savunma silahı olarak düşünülen kurusıkı tabanca, zararsız gibi düşünülmesine rağmen namlusunda yapılan değişikliklerle ciddi yaralanmaya neden olabilmektedir. Bu değişiklikler namluda bulunan ve saçma atılmasını önleyen vida sisteminin çıkarılması veya namlunun tamamının mermi atabilecek şekilde tama-

Tablo 1. Olguların genel özellikleri.

No	Yaş	Cinsiyet	Yaralanan organ	ATİ	TS	YAD
1	16	Erkek	Karaciğer-mide-pankreas	27	14	17
2	16	Erkek	Karaciğer-mide	17	14	16
3	24	Erkek	İnce bağırsak	6	14	9
4	19	Erkek	Karın lateral duvarında doku kaybı	2	14	2
5	65	Erkek	Kolon ve ince bağırsak mezenterisi	17	11	9
6	26	Erkek	İnce bağırsak-kolon mezenterisi	2	11	2
7	24	Kadın	Rektum	15	11	9

ATİ: Abdominal Travma İndeksi; TS: Travma Skoru; YAD: Yaralanma Ağırılık Derecesi.

men değiştirilmesi sonucu olmaktadır. Bu çalışmadaki olguların tamamında yaralanma kurusıkı tabancanın namlusunda yer alan vida sisteminin değiştirilmesi ile metal saçma atabilecek hale getirilen silahlarla oluşmuştur.

Kurusıkı tabanca atışlarında diğer bir sorun yaralanmanın kolaylıkla gözden kaçabilme ihtimalidir. Özellikle plastik materyalle yapılan atışlarda giriş deliğini saptamak ve radyolojik olarak saptamak zordur. Bu çalışmadaki olguların hepsinde yaralanma metal saçma tanesi ile meydana gelmişti. Bir olguda karın duvarında bitişik atışa bağlı geniş doku kaybı ve giriş-çıkış deliği vardı. Geri kalan tüm olgularda saçma direkt grafilerde belirlendi. Bu olgularda giriş deliğinin sınırları düzgün idi ve yara çevresinde barut izine rastlanılmadı. Bu bulgular nedeniyle atışların yakın veya bitişik atış olmadığı düşünüldü ve hiçbirinde çevre dokularda blastik etkiye rastlanılmadı. Örneğin bir olguda saçma tanesi koledok ve vena porta komşuluğundan geçtiği halde blastik etki görülmemiştir. Diğer bir olguda ise saçma *Abdominal aorta*'nın yaklaşık 0.5 cm yanından seyrettiği halde blastik etkiye bağlı yaralanma görülmedi. Karın duvarında doku kaybı olan olguda ise bitişik atışa bağlı barut izi ve blastik etkiye bağlı yaralanma vardı.

Puschel ve ark.^[6] Almanya'nın Hamburg şehrinde işlenen yıllık silahlı suçun %70-80'ninde kurusıkı silahların kullanıldığını bildirmişlerdir. Diyarbakır polis verilerine göre 2005 yılında kurusıkı tabanca ile 187 suç işlenmiş ve bunların 49'u yaralanma ile sonuçlanmıştır. Mayıs 2006 yılına kadar ise bu silah tipi ile toplam 98 suç işlenmiş ve 17 yaralanma olayı gerçekleşmiştir. Ülkemiz genelinde ise; bu konuda yeterli veri bulunmamaktadır.

Ülkemizde on sekiz yaşını bitiren her erişkin bu silahı satan merkeze nüfus cüzdanı fotokopisi ile başvurması yeterli olmakta ve bu nedenle kurusıkı tabanca, diğer gerçek silahlara göre ulaşılması kolay bir silah türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Kurusıkı tabanca 6136 sayılı ateşli silahlar yasası kapsamında bulunmamaktadır.

Sonuç

Kurusıkı tabanca savunma amaçlı düşünülen zararsız bir silah gibi düşünülse de, ateşleme sistemi veya namlusunda yapılan değişikliklerle önemli yaralanmalara neden olabilmektedir. Bu silaha erişimin diğer silah tiplerine göre nispeten kolay olması bu tip travmaların artışına yol açması olasıdır. Bu açıdan hekimler kurusıkı tabancaların zararsız olmalarının aksine hayatı tehdit edebilecek ciddi yaralanmalara sebep olabileceğinin farkında olmalıdır. Bu yüzden kurusıkı tabanca ile ilgili düzenlemeler bunlar göz önüne alınarak yapılmalıdır.

Kaynaklar

1. Giese A, Koops E, Lohmann F, Westphal M, Puschel K. Head injury by gunshots from blank cartridges. *Surg Neurol* 2002;57:268-77.
2. Clarot F, Vaz E, Papin F, Clin B, Vicomte C, Proust B. Lethal head injury due to tear-gas cartridge gunshots. *Forensic Sci Int* 2003;137:45-51.
3. İkizceli I, Avsarogullari L, Sozuer EM, Ozdemir C, Tugcu H, Sever H, et al. Juguler vein gunshot injury from blank cartridges. *Ulus Travma Acil Cerrahi Derg* 2005;11:254-7.
4. Bozdemir A. Kurusıkı ve gaz tabancaları serüveni. *Çağın Polis Dergisi* 2003;2:40.
5. Rothschild MA, Vendura K. Fatal neck injuries caused by blank cartridges. *Forensic Sci Int* 1999;101:151-9.
6. Puschel K, Kulle K, Koops E. Once again: risk of injury caused by blank pistols. [Article in German]. *Arc Kriminol* 2001;207:26-32.